

בטעם הפיכת מלבוש פנימי שלא יהא הפנימי לחוץ

יום ב' לסדר תזריע ע"ו

{מה שהקשה הג"ר חש"ז לערש שליט"א, מה ענין יש לדקדק בחלוק שתחת המלבושים להפכו כדרכו שלא יהיה הפנימי לחוץ (מ"ב ס' ב' סק"ג), דבשלמא הבגדים הנראים הוא משום כבוד הבריות ומשום דרך ארץ אבל מה ענין בבגדים שתחת מלבושיו.

{

תשובה

יצויין מ"ש בספר סדר היום (בפרק על 'סדר היום בהקיצו משנתו') וז"ל, ולא יהפך חלוקו מה שהוא לצד פנים לצד חוץ על שום דבר בעולם ואף על פי שנראה שהוא דבר נקל ומה בזה חשש כיון שהוא תחת מלבושיו.

אפ"ה ענין גדול הוא וראוי להקפיד עליו ובפרט אם צורבא מרבנן הוא או איש של צורה שיש בו קפידא גדולה סוד ה' ליראיו עכ"ל.

ומבואר שהוא ע"פ סוד.

ונראה עוד דיש מעלה גם בפנימיות המלבושים שיהיו כהוגן, דהנה נקיון הבגדים אינם רק בשביל אחרים אלא גם בשביל השובש עצמו, ובגמ' נדרים דף פא ע"א ערבוביתא דמאני מתיא לידי שעמומיתא, ופרש"י [המפרש] ערבוביתא דמאני - שנושא בגדים שאינו רוחצן עד ששחורין הרבה.

לידי שעמומיתא - שגעון וזו שעמומיתא קשה מכולן.

עכ"ל שם.

והיינו שבשביל בריאות נפשו יש לו לראות שיהיו הבגדים כהוגן.

וידוע מה שכתבו הספרים שכל לכלוך מביא רוח טומאה, ועיין שבט מוסר פכ"ד, ואע"ג דבגמ' בשבת ע"ז ב' מבואר להדיא שאין קפידא אם הבגד הפנימי קרוע, יש חילוק הרבה בין קרע ללכלוך, שלכלוך מביא רוח טומאה ולא הקרע, ועיין בשבט מוסר הנ"ל.

וכן מבואר בגמ' שבת קי"ד א' מבואר דבזוהמא של רבד אסור שיהיה ג"כ בבגד

התחתון כדפרש"י שם, ומבואר מיהת שיש ענין גם בנקיות הבגדים שתחת בגדיו.

וידוע שיש מן הפוסקים שנהגו שהעטרה בטלית גדול תהיה לצד הפנימי, שכן מצינו במשכן שהצד הפנימי היה חשוב טפי, (ועמ"ש בספר אעלה בתמר), וא"כ גם בדין זה שלא יהפוך הפנימי לחוץ מובן שיתכן שיהיה ענין גם בזה.

